

SURINAAMSCH E COURANT.

(No. 43.)

DINGSDAG DEN 31sten MEI.

(A^o. 1825.)

P A R A M A R I B O.

Z E E - T Y D I N G.

U I T G E Z E I L D.

Het Schip *de Maasstroom*, Kapt. P. S. SCHUYL, naar Rotterdam.

De Schoener *Ladij Warde*, Kapt. R. READ, naar Barbados.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de *Hollandsche Couranten* van Februarij 1825.

F R A N K R Y K.

PARYS, den 28sten Januarij. Het *Journal de Commerce*, verzekert brieven uit Madrid, van den 17den, ontvangen te hebben, volgens welke het Spaansche gouvernement voor het oogenblik geenszins voornemens was, om deszelfs gewapende magt door nieuwe ligtingen te vergrooten. Ook hadden de overheden der onderscheidene steden, in welke Fransche bezetting ligt, verzoogen aan den Koning ingezonden, met klagten dat de Fransche bevelhebbers de koninklijke vrijwilligers hadden doen ontwapenen of zulks wilden doen, en zich het burgerlijk gezag aanmatigden. De Raad der ministers heeft beslist, dat men den Koning moest verzoeken om mededeeling der met Frankrijk geslotene overeenkomst; de afloop dezer zaak is nog onbekend. Uit Navarra was, zoo men verzekert, eene commissie naar den Koning gezonden, met last om het herstel der *fueors* (privilegiën) te verzoeken en aan Z. M. acht millioenen realen aan te bieden; zoo men zegt, heeft de Koning slechts vijf millioen aangenomen en het verzoek van de hand gewezen.

Omtrent de Grieksche en Turksche belangen deelt de *Etoile* het volgende mede:

Onze brieven uit Konstantinopel van den

13den, behelzen de onderstaande berigten. De Porte heeft den 12den dezer de navolgende benoemingen in het pachalik Romelië gedaan:

Mehemed-Reschid, Pacha van Widdin, die tot gouverneur van Romelië met de departementen van Janina en Delvino benoemd is, is te gelijker tijd, in plaats van *Derwich*-Pacha, die afgezet is, tot den rang van generaal en chef verheven. *Omer*-Pacha is, van het gouvernement Janina, tot dat van Salonika en Cavale benoemd. *Elbasauli-Salah*-Pacha is tot gouverneur van Terhalat benoemd. Deze was voorheen Pacha van twee paardenstaarten. *Diefer*-Pacha van twee paardenstaarten, die zich thans te Widdin bevindt, is tot Pacha van drie paardenstaarten en gouverneur van de vesting Guirgevo benoemd. *Ibrahim*, Pacha gaat van Salonika naar Widdin over. *Suleiman*, Pacha van twee paardenstaarten, zoon van *Ibrahiim*-Pacha, en die langen tijd door *Ali*-Pacha te Janina gevangen is gehouden, is benoemd tot het gouvernement Avlonia, met drie paardenstaarten. *Ahmed*-Pacha, schoonvader van *Omer*-Pacha, die reeds twee paardenstaarten bezat, ontvangt de derde alsmede het gouvernement van Qustendil, om er in persoon het bevel te voeren.

Een brief uit Sijra, van den 8sten, zegt dat de Grieken in Morca in twee partijen verdeeld zijn. *Colocotroni*, *Varvaki*, *Petro-Beij* en *Ipsilanti* hebben 6000 man op de been gebragt. Zij hebben de armee van het provisionele gouvernement, welke de Grieken beweren 15,000 man sterk te zijn, bestreden. De beweegreden, waardoor die vier opperhoofden zich tot rebellie hebben overgegeven, is het verwijt, dat zij hunne landgenoten doen, van hun vaderland aan Engeland overgeleverd te hebben; aan die mogendheid, welke een verschillende godsdienst belijdt;

toegestaan te hebben, van zich in hunne zaken te mengen; geld voor zwaren interest aangenomen te hebben; terwijl *Varvaki* zich bij geschrift aanbod om dezelfde sommen te leveren. De beide partijen nemen insgelijks Russische en Engelsche namen aan.

Berigten van verscheren datum zeggen het geen volgt: *Colocotroni* geslagen en genoodzaakt om naar den berg; Arka genaamd, te vlugten, zag zijne troepen weldra zijne zaak en zijne vanen verlaten; in dezen uitersten nood schreef hij aan het Grieksche Gouvernement: „Ik hield de zaak, welke ik verdedigde, voor de beste; ik had, terwijl ik voor haar streed, gedacht mijn land en de besluiten des hemels te dienen: de rampzalige dood mijner twee zonen toont mij vrij duidelijk de dwaling waarin ik vervallen was. Ik verzoek het gouvernement dat het mij beschouwt als een waar patriot, die uit liefde voor zijn land op een dwaalweg geraakt is. Ik verzoek om tot den staat van onderworpen en getrouw burger te mogen wederkeeren, en ik zweer mijne pogingen en mijne middelen te zullen vereenigen, tot eendragt en voorspoed van mijn land, gelijk mijne vurigste wenschen altijd voor hetzelfde geweest zijn.” Het antwoord van den Griekschen Senaat op dezen brief van onderwerping des oproerigen opperhoofds was nog niet bekend.

Den 18den Heden is bij de Porte eene raad-vergadering gehouden; er is, zegt men, moeten voorzien worden ter betaling van 40,000 Albanezen, welke het gouvernement naar Morea wil zenden. Sedert eenige dagen heeft men eene nieuwe beweging onder de Janitsaren bespeurd. Die welke te Negropont en te Athene stonden, hebben strenge verwijten omtrent hunne tuchteloosheid en strooperijen bekomen. Te Napoli di Romania verzekerde men dat *Ibrahim-Pacha*, in het jongste gevecht der Grieksche en Turksche vloeten voor Kandia, verbrand zou zijn, ware hij niet door den moed en de behendigheid van 27 Cossioten, die zich bij hem aan boord bevonden, gered geworden. Deze 27 eilan-

ders hebben elk 1000 piasters, en al hunne bezittingen op het eiland Cossos, te rug bekomen, zonder gedurende hun leven eenige belasting behoevende te betalen.

T U R K Y E.

KONSTANTINOPEL den 25 December 1824 en 4 Januarij. De Egiptische vloot is met al hare transportschepen den 5den December uit de golf van Marmorissa naar het eiland Kandia vertrokken. Volgens de jongste berigten lag zij in de haven van Suda, en scheen zij geenzins het voornemen te hebben laten varen, om eene landing in Morea te beproeven. De Grieksche schepen zijn, gelooft men, alle naar hunne bijzondere havens te rug gekeerd.

Het Schier-Eiland is het tooneel van de vreesselijkste verdeeldheid. (*) In een onlangs tusschen de troepen van het gouvernement te Napoli-di-Romania, en de aanhangers van *Colocotroni* voorgevallen gevecht, zijn behalve den zoon van dezen laatsten meer dan 1000 man omgekomen. *Staike*, opperbevelhebber, is met 60 der zijnen gevangen naar Napoli gebracht. Maar deze gebeurtenis heeft den oorlog slechts heviger en wreder gemaakt. De hoofden van *Colocotroni's* partij belegerden Tripolitza. De heerschende partij had *Goura*, gouverneur van Athene, die, wegens zijn despotismus en hardheid, meer dan ooit een Turksch bevelhebber, in Griekenland gevreesd wordt, en die op het punt stond om eene expeditie tegen Morea te ondernemen, naar Korinthe geroepen, om hem tegen hare vijanden te doen optrekken. De blokkade voor Patras was niet alleen aan de landzijde, maar ook ter zee opgeheven. Door het geheele land heerschte de grootste verwarring.

(*) De berigten die hierna volgen, en die grootendeels uit de Grieksche couranten getrokken zijn, bevestigen in alle punten, die, welke de *Oostenrijksche Beobachter* van den 11den dezer, volgens tijdingen uit Korfu en Zante, gegeven heeft.

{ Noot van den Oost. Beobachter. }

Juist op het tijdstip dat die ontusten begonnen uit te bersten, was het bestuur van Napoli in een staat van ontbinding. *Condurioti* was, om aan de besmettende ziekte te ontkomen, en niet te deelen in het lot van den vice-president, met zijne familie naar Hijdra vertrokken, van waar hij den Grieken eene lange en treffende proclamatie heeft toegezonden, waarin hij hen noopt vrede te houden, en de vijanden der vrijheid te bevechten. Een ander lid van den uitvoerenden raad, *Assimacki Fotillas* genaamd, was heimelijk ontsnapt; en hem werd zijn proces opgemaakt, vermits hij, door te ontvlugten, de beide overige leden buiten staat gesteld had om wettige bevelen te kunnen geven. (Volgens de jongste berigten was *Condurioti* van Hijdra naar Napoli te rug gekeerd).

De Hijdrasche couranten van den 21 en 24 November (3 en 6 December) zijn vol van klagen over de droevige uitwerking, welke de burgerkrijg onmiddellijk veroorzaakt, alsmede over de verdere gevaren die men daarvan nog te duchten heeft. In een plegtig adres, waarvan verscheidene zinsneden in eenen bitter spottenden toon vervat zijn, smeekt men *Colocotroni*, dat hij het verlies van zijn geliefden zoon als eene waarschuwing beschouwen en den ondergang van zijn vaderland door eene vrijwillige onderwerping moge voorkomen. Zie hier hoe een artikel van dat zelfde blad luidt:

„De tot het beleg van Patras bestemde troepen bevinden zich te Demestica. Dagelijks deserteren er soldaten, en bijaldien zij niet onverwijd soldij bekomen, zullen zij alle naar huis keeren; en Patras zal in denzelfden toestand als te voren blijven. Het kamp te Salona is uit een gegaan de troepen waaruit hetzelfde bestond zijn insgelijks naar Morea op weg. De kosten tot de acht schepen, die Patras ter zee moesten insluiten, besteed, zijn verloren. Hetzelfde is het geval met de 500,000 piasters, die aan de bevelhebbers, belast met het bestuur der blokkade te land, te greeed geld gegeven waren. Deze hebben, te plaats deze som en hunne troepen tegen

Patras te gebruiken, zich daarvan bediend om vijandelijkheden tegen het gouvernement te plegen.”

Hierop volgt eene nieuwe krachtige proclamatie aan de patriotten, beambten, soldaten, matrozen en kapiteins der oorlogschepen, branders enz., in welke gevraagd wordt: » of zij, ingeval zulke wanorden gedoogd in plaats van strengelijk gestraft worden, immer hopen kunnen vrijheid te zullen genieten.”

In de Hijdrasche courant, van den 6den December, leest men, dat een korps rebellen onder bevel van *Nikita Stamatekopoulo*, nabij Kutsopodi post gevat had, maar dat de rebellen, door de troepen des gouvernement; onder aanvoering van den minister der binnenlandsche zaken, verstrooid waren. Drie duizend Romeliërs, gaat dat blad voort, die door de Generaals *Karatasso* en *Goura* gekommandeerd worden, snellen het gouvernement te hulp; zij zijn reeds te Korinthe aangekomen, en elk oogenblik verwacht men hen te Argos. Het gouvernement zal groote maatregelen tegen de oproerigen nemen; middekerwijl belegerden zij Tripolitza, hetwelk veel te lijden heeft.”

Theodor Negri, die in de eerste dagen van den opstand eene zoo werkzame rol gespeeld had, is den 4den te Argos aan de pest overleden. Zijn groot verstand en zijne kundigheid hadden hem gemakkelijk de bedriegelijke hoop doen opvatten om zich, te midden eener volksbeweging, in den beginne door onwetende dweepzuchtigen en ruwe soldaten begonnen, het gezag aan te matigen. Hij werd zijne dwaling weldra gewaar. Een tijd lang scheen hij werkelijk den meesten invloed te bezitten; vervolgens liet hij allengskens alle partijen varen; hij verbond zijn lot aan dat van *Odysseus*, die niet beter dan hij behandeld werd, en hij werd ten laatste van alle zaken uitgesloten. *Stanhope* noemde hem den bekwaamsten man van Griekenland; maar ondanks zijne bekwaamheid kon hij niemand vertrouwen inboezemen. Men weet, dat toen de opstand uitbarstte, de Porte hem tot eene diplomatische missie naar Parijs bestemd had;

In plaats van zich naar zijnen post te begeven landde hij in Morea, en maakte gemeene zaak met de Insurgenten. Weldra werd hij bij zijne nieuwe bondgenooten verdacht; sommigen vonden hem al te voorzigtig, anderen te trouweloos, en de wijs, waarop de Grieksche courantiers zijnen dood verhalen, toont duidelijk, dat hij zelfs onder zijne vrienden eenen zeer dubbelzinnigen naam heeft achter gelaten.

(Oostenrijksche Beobachter.)

ADVERTISSEMENTEN.

N. L. BRAAM Eerste Exploiteur dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 3 Junij 1825, ter Kastelenije van het Hof van *Civile Justitie* bij Executie verkoopen.

Een Huis en Erf staande en gelegen aan de *Keyzer Straat*, bekend onder La. D. No. . . . , aankomende **H. STENHUYS Jr.**

Paramaribo den 25e. Mei 1825.

N. L. BRAAM Eerste Exploiteur dezer Kolonie, zal op Vrijdag den 3 Junij 1825, ter Kastelenije van het Hof van *Civile Justitie* bij Executie verkoopen.

De Negerinnen genaamt **PREMIERRE** en **MARIETJE**, aankomende **AUGUSTINA BRAMM.**

Paramaribo den 25e. Mei 1825.

Heden nademiddag om vier uren ten Sterfhuize van den Heer **J. A. LETTE**, publieke Vendue van deszelfs nalatenschap, bestaande in Meubilaire goederen, enz.

Voorts 9000 Cingels en 122 stuks Salie, Wane en Copie Planken van de Houtgrond la *Resource* en *Sonnette*, als mede twee man Negers genaamt **FORTUIN** en **WILLEM**, aankomende den Boedel **C. THORNER**; en negen balen Koffij van de Plant. *Maretraite* en *Magdalenashurg*.

Paramaribo den 31e. Meij 1825.

J. DE HEYDER.

Gekw. 1e. Gezw. Klerk.

In den vroegen ochtend den 29sten dezer maand behaagde het den Albestierder 't Heel-al, op het onverwagts, aan de gevolgen eener Zenuw-Attacque, van ons weg te rukken, onzen waarde Broeder de Heer **MARIUS JAN HENDRIK JOBIN** in den onderdom van 32 jaren en ruim zeven maanden. Wij nemen de vrijheid door deze aan vrienden en bekenden hiervan kennis te geven, en houden ons van derzelver deelneming in dit smertelijk verlies ten vollen overtuigd.

Paramaribo den 31e. Mei 1825.

R. T. J. JOBIN,
Wed. A. H. GREEVE,
T. J. M. STEFFENS,
geb. **JOBIN.**
J. F. STEFFENS.

★ ★

Getrouwd:

J. JONGENEEL

met

D. SCHMIDT.

Paramaribo den 29e. Mei 1825.

Aanstaande Vrijdag zullen **JOËL GOMPERTS** en **ZOON** op Vendue verkoopen, een partij Zeijlen, Tuuw-Boerwerk, Blokken, Compassen, ijzere Boerjen, een partij Glaswerk, en ps. blaauw Laken, Oost-Indische Neteldoek en eenige uitgekomen Hollandsche Boekwerken, om verkoop-rekening te sluiten. Als mede 25 ps. Bruin- en Kameelhout van de Plant. de *Fut* **Kinderen.**

GODSDIENST BY DE HERFORMDEN
over de maand Junij 1825.

Zondag den 5e., voormiddags $\frac{1}{2}$ 9 uur.

Zaterdag den 18e., Dank en Bedrondags
voormidd. $\frac{1}{2}$ 9 uur.

Zondag den 26e., voormiddags $\frac{1}{2}$ 9 uur.

DOOR

Ds. H. UDEN MASMAN.